

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám
Közlöny (Ácsy Béka-béraház). — Telefon: 113 (7 mellék-
vilomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Független Kisgazda, Földművelés és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.
Ácsy Béka-béraház) főemlök. Telefon: 113 (7 mellék-
vilomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 8 óráig.

Miért kell sajtószabadság

Patterson amerikai hadügyi államtitkár nemrégiben feltűnést keltő nyilatkozatot tett a sajtónak a tartós béke megteremtésében való szerepéről. Hangsúlyozta, hogy a békét csak a szabad sajtó teremtheti meg.

Ehhez a nyilatkozatához figyelemreméltó megjegyzéseket fűz Balla Antal, volt tájékoztatásiügyi miniszter, a kiváló közíró.

Rámutatott arra, hogy a mai újságírásra az a magasabb feladat vár, hogy a béke új intézményeinek közvéleményt teremtősen. Történelmi példák és különösen a sajtónak az elmúlt századokban való szerepe azt mutatják, hogy a politikai újságírás ugyanolyan feladatot tölthet be a béke megszilárdításában, mint amelyet betöltött az ellenséges hangulat és gyűlölet ébrentartásában. Az újság azt fejezi ki többé-kevésbé, ami a közlételekben megvan, azt megéri, megszilárdítja, formálja. Helyesen értelmezett feladata tehát meg tudni, mi az általános irány, mi az egyetemes áramlat. Ma például világszerte erős békevágy uralkodik. Erkölcsös, tisztességes sajtó mindent elkövet, hogy ezt a békevágyat növelje, hirtelenség nélkül, kommentárjaiban csak azt hangsúlyozza, ami a népeket összekapcsolja, ne azt élezze ki, ami a nagyhatalmakat egymástól elkülöníti.

Az amerikai hadügyi államtitkár a béke biztosítására szabad sajtót követel. Valószínűleg a sajtószabadság biztosítása lesz világszerte a jövő nagy és nehéz kérdése. Szabad az a sajtó, amely független; sem hírszolgálatát, sem véleményét semmi nem befolyásolja, senkinek, semminek nincs alárendelve, sem tökések hatalmasságoknak, még kevésbé az államhatalomnak. Az államostott sajtó élettelentő példái a fasiszta országok sajtója mutatta. Véleményét központilag irányították, hírszolgálatát szigorú ellenőrzésnek vetették alá. Nagy tökérekedtségek sajtója sem független sajtó és bármikor befogható a háborús propaganda szolgálatába, ha a háború valamely tökések csoport érdeke. Az ideális szabad sajtó, melyet a közönség tart el. Patterson is bizonyára így értelmézi a szabad sajtót. Független újságnak meg kell élni a mindenki által látható bevételeiből. Az ilyen újságírás közszükséglet, szerkesztői és írói függetlenül, senkitől nem befolyásolva mondanak véleményüket minden kérdésben s a hírszolgálatban.

Deák Ferenc elvett tartják szem előtt; mindent meg szabad írni, ami igaz. Most lesz száz esztendője, hogy Kossuth Lajos, a magyar politikai újságírás megteremtője, Amerikában káprázatos szónoki sikereit aratta. Az újságírók bankettjei kifejtették mi-

Szovjet tiltakozás az amerikai külügyi államtitkár kijelentése miatt

Moszkva. (Fass) Az Egyesült Államok szenátusában Acheson külügyi államtitkár nemrégiben egy kérdésre válaszolva azt mondta, hogy Oroszország külpolitikája támadó és terjeszkedő. Emiatt a kijelentés miatt Molotov szovjet külügyminiszter tiltakozó jegyzéket nyújtott

át az Egyesült Államok moszkvai nagykövetének. A szovjet lapok foglalkozva a volt csatlósállamok békeszerződéseinek aláírásával, megállapítják, hogy a béke megkötése után ezekben az országokban megkezdődött az építőmunka, mert megvan az ahhoz szükséges

lehetőség és bizakodó a hangulat. A béke demokratikus szellemében készült és magán viseli a Szovjetunió nagylelkűségét. A Szovjetunió mindig védte a népek közötti békés együttműködést és ennek a céljának eredménye most közel-foghatóan megmutatkozik.

Folytatódnak a köztársasági elnök előtt a pártközi tárgyalások

Esetleg sor kerül a Kisgazda Párt országos nagyválasztmányának összehívására

Budapestről jelentik: Szombaton délelőtt Tildy Zoltán köztársasági elnöknel tanácskozás kezdődött, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettesek vettek részt. Az általános politikai helyzetéről volt szó, de elsősorban a Kovács Béla-ügyről, amely mai állásban majdnem leküzdhetően akadálynak látszik a kibontakozási tárgyalások útjában.

A miniszterelnök a Független Kisgazda Párt képviselőiben változatlanul azt az álláspontot vallja, hogy a párt követeli az összeesküvés büntetőbírósi bíróság elé állítását s követeli súlyos megbüntetésüket is, de Kovács Béla a belügyminiszter által a képviselői csoport előtt ismertett nyomozási adatok alapján sem tudja az összeesküvés részeseinek tekinteni, mert a nyomozásnak ebben a részében és a vallomások csoportosításában politikai célszerűségeket lát és ennek ellensúlyozására még semmisen történt. A Független Kisgazda Pártban éppen emiatt vetődött fel a gondolat: nem volna-e szükség a vizsgálatba egy pártok felett álló tenyezett bekapcsolni és a párt parasztképviselei ismeretes deklarációjukban ezt a parlamenti vizsgálóbizottságban vélték megvalósítani. A parlamenti vizsgálóbizottság helyett — mint ismeretes — különböző módszereket ajánlottak a rendkívüli minisztertanácsnak és ezek egyike a Rics igazságügyminiszter és Hompola államtitkár által végrehajtandó kivizsgálás volt. Ennek eredményeképpen, mint a vasárnap reggeli lapok közlik, az igazságügyminiszter úgy döntött, hogy Kovács Béla az összeesküvésben való részvétel alapos gyanúja terheli, úgyhogy kiadatását indokoltan tartja. A miniszter ilyenértelmező leve-

let intézett a miniszterelnökhöz is, de közben Hompola államtitkár jelentette, hogy vizsgálatuk csak a nyomozási jegyzőkönyvnek tanulmányozására szorítkozott, tehát nem hozhatott felszínre új momentumokat Kovács Béla büntetőjogi felelősségének megítélés szempontjából.

A pártközi tárgyalások hétfőn folytatódnak a köztársasági elnök előtt.

Nagy Ferenc miniszterelnököt az az elhatározás vezeti, hogy egyéni tekintélyének és teljes politikai súlyának láthatásával elősegíti az ország érdekeiben annyira szükséges kibontakozást és belpolitikai békét, de a Független Kisgazda Párt képviselőinek és a párt mögött álló tömegeknek magatartását nem hagyhatja figyelmen kívül. A belpolitikai béke és az építő koalíciós együttműködés további sikerének érdekében reméljük, hogy ezt a két munkakapart vezetői is figyelembe veszik.

Ezekben az órákban rendkívüli felelősség nehezedik valamennyi párt vezetőségének és a kormányának a vállára. A most elkövetett hibák súlyos következményekkel járhatnak a magyar nemzet és demokráciánk egész jövőjére. Eppen ezért a Független Kisgazda Párt vezetőségének tárgyalásán előtérbe lépett az a gondolat, hogy ha a hétfői pártközi megbeszélések nem mutatnak megnyugtató jeleket a kibontakozás felé, a legközelebbi napok valamelyikére, két-három napos tanácskozásra összehívják Budapestre a párt országos nagyválasztmányát, a pártvezetés és a párt értelmiségi tömegeinek széleskörű képviselete előtt tárgyalják fel a válság okait, annak egész háttérét és a nagyválasztmányra bízzák a döntést: hogyan szolgálhatja legjobban a Független Kisgazda

Párt az ország boldogulását, népünk szabadságát, gazdasági fellendülését, a köztársaság biztonságát és demokráciánk jövőjét.

A mentelmi bizottság szerdán tárgyalja Kovács Béla ügyét

MHI jelenti: A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága február 19-én, szerdán délután két óra-

Kiadták a vádiratot az összeesküvés 13 fővádoltja ellen

A budapesti népbírószék elküldte a népbírósnak az összeesküvés első 13 vádlottjának vádiratát. Az összeesküvés bűnyegyet a Janko-tanács tárgyalja, amely a demokrácia védelméről szóló törvény alapján alakult ötös tanács. A tanácselnök a tárgyalást február 27-re tűzte ki s annak színhelye a büntetőtörvényeszküdtészeki terme lesz. A terem befogadóképessége 160 fő.

A vádirat egyébként 60 gépírási oldal és a 13 fővádoltat, élükön Veress Lajos ny. vezérrendes és demokratikus államrend és a köztársaság megdöntésére irányuló mozgalom kezdeményezésének és vezetésének büntetlivel vádolja. A vádirat szerint a vádlottak a mai rendszer megdöntése céljából felkészítették a Magyar Testvéri Közösség mozgalmát és céljuk az elmult uralomnak jogfolytonossági alapra való visszaállítására volt. A vád szerint megindították a hatalom átvételéhez szükséges fegyveres erő megszervezését is s a hatalomátvitel időpontját ez év tavaszára tervezték. A továbbiakban a vádirat részletesen foglalkozik az összeesküvés szerepével és a hetes bizottságnak ama törekvéssel, hogy az összeesküvés résztvevőinek kulcspozícióit biztosítsa a

kor ülést tart, tárgy: Kovács Béla nemzetgyűlési képviselő mentelmi ügye.

Rákosi: Új választásokat fogunk követelni

Rákosi Mátyás vasárnap a Kommunista Párt békéscsabai gyűlésén beszédet mondott és többek között foglalkozott az összeesküvés ügyével. Azt hangsúlyozta, hogy kíméletlenül el kell távolítani, meg kell büntetni az összeesküvőket és minden társukat, majd a Kisgazda Pártot bírálta. Azt mondta, hogy a koalíció alapján szólnak bele a pártok egymás ügyébe. A Kovács Béla-ügyet „az összeesküvés felszámolása tűzpróbájának” mondta, majd így folytatta:

— De felvetődik a kérdés, mi történik akkor, ha a Kovács Béla-ügyben nem jön létre meg egyezés. Meg kell mondani — mondotta Rákosi Mátyás —, hogy akkor igen komoly válság lesz. Ebben a kérdésben nem lehet alkuk, aki összeesküvő, annak felelnie kell. Ha nem sikerül a kérdést a koalíció módszereivel elintézni, megkérdezzük a magyar népet, új választásokat fogunk követelni.

különböző szervezetekben és intézményekben. A vádirat szerint közösségi tag volt az Iparügyi minisztériumban négy, tájékoztatási minisztériumban 8, a pénzügyi minisztériumban 20, a közlekedésügyi minisztériumban 15, a kereskedelmi 5, földművelésügyi 5 összeesküvő. Ezeket kivül még 1200 közösségi tag elhelyezése volt folyamatban. A hetes bizottság miniszterelnökül Lakatos Géza, vagy Veress Lajos akarta kiszemelni. Szó volt arról, hogy az ellenkormány külföldön alakul meg.

A február végén kezdődő tárgyalás egyébként előreláthatólag több héti eltar és számos tanút idéznek meg.

Bevin

Anglia külpolitikájáról

London. (Reuter) Bevin külügyminiszter a brit munkáspárti londoni tagozatának értekezletén kijelentette, hogy Anglia javítani akar a Szovjetunióval fennálló szerződésen, Franciaországgal pedig új szerződést kíván létesíteni. Ami a német kérdést illeti, Nagybritannia szövetségi Németországot kíván, amelyben a különböző államok kellő erővel lennének felruházva és a központi irányítás nem volna túlságosan erős. Nem hiszi, hogy volna egyetlen ország is, amely harcolni akarna. A fegyverkezés mértékének csökkentése szükséges, de csupán úgy oldható meg, ha az Egyesült Nemzetek

Igazolvány képek HORVÁTH FOTÓTÓL, Simonffy utca 1/b.

lyen hivatás vár a sajtóra a nemzetközi béke és igazság megteremtésében, itt jósolta meg azt, hogy Amerika egykor döntőleg fog beavatkozni Európa történetébe. Kossuth nézetét most akarják Amerika államfőinél

valóra váltani. Ha sikerül úgy, mint Patterson államtitkár gondolja, a világsajtó óceánjáról nem jelennek meg többé a népeket egymás ellen uszító cikkek, sem a békétlenség felkeltését célzó álhírek. A békét áhito-

zó emberiség a megújított független szabad sajtóban megtalálja majd a maga jobb életét és az új sajtó és közönség e kölcsönhatásából új nemzetközi rend születik

CSOKONAI SZÍNHÁZ
 18-án, kedden este fél 7-kor
Bál a Savoyban C. bérlet
 19-án, kedden este fél 7-kor
Nők harca
 Zenés vígjáték

szervezetén belül megszervezik a kollektív biztonsgot és ha a bűnösök növekszik. Moszkvai tisztaságának egyik célja annak a politikának előrevitele, amely hozzájárulhat ennek a bizalomnak megvalósításához. Ezzel

kapcsolatban Bevin elutasította a keletet és nyugatot kettéválasztó „vasfüggöny” fogalmát. Görögországból 90 napon belül visszavonják a brit csapatokat. Az atomkérdésben Anglia támogatja az amerikai javaslatot.

SZÍNHÁZ — MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ
 Kedden este fél 7-kor: Bál a Savoyban, C. bérlet.
 Szerdán este fél 7-kor: Liliom, B. bérlet.
 Csütörtökön du. 3-kor: Tomy és társai. Pillelér előadás.
 Csütörtökön este fél 7-kor: Gigany. Rozsáhegyi Kálmán felleptével, Bérletiszűnet.
 Pénteken du. 3-kor: Liliom, Pillelér előadás.
 Pénteken este fél 7-kor: Gigany. Rozsáhegyi Kálmán felleptével, Bérletiszűnet.
 Szombaton du. 3-kor: Kék róka. Pillelér előadás.
 Szombat este fél 7-kor: Tatarjárás, Premierbérlet.
 Vasárnap du. 3-kor: Tatarjárás. — Bérletiszűnet.
 Vasárnap este fél 7-kor: Tatarjárás. Bérletiszűnet.

KAMARASZÍNHÁZ

Kedd este fél 7-kor: Nők harca, Csütörtök este fél 7-kor: Az Ady Társaság XII. bérleti hangversenye.
 Szombat este fél 7-kor: Kisértetek, Elmaradt bérlet!
 Vasárnap este fél 7-kor: Nők harca.

Bál a Savoyban. A harminc évnek nagy sikere: Abraham Pász: Bál a Savoyban c. operett. A titokzatos szomszédok este a Csokonai Színház. A kék róka és a székelybarátok muntás miatt írás, eleven és szórakoztató a Bál a Savoyban. Székelybarátok a női szerep: Székelybarátok a női szerep: Székelybarátok a női szerep... (text continues with names and descriptions of the play)

Rozsáhegyi Kálmán vendégjátéka
 Kedden este fél 7-kor: Bál a Savoyban, C. bérlet.
 Szerdán este fél 7-kor: Liliom, B. bérlet.
 Csütörtökön du. 3-kor: Tomy és társai. Pillelér előadás.
 Csütörtökön este fél 7-kor: Gigany. Rozsáhegyi Kálmán felleptével, Bérletiszűnet.
 Pénteken du. 3-kor: Liliom, Pillelér előadás.
 Pénteken este fél 7-kor: Gigany. Rozsáhegyi Kálmán felleptével, Bérletiszűnet.
 Szombaton du. 3-kor: Kék róka. Pillelér előadás.
 Szombat este fél 7-kor: Tatarjárás, Premierbérlet.
 Vasárnap du. 3-kor: Tatarjárás. — Bérletiszűnet.
 Vasárnap este fél 7-kor: Tatarjárás. Bérletiszűnet.

Nagy sikere volt a DÖG-nek
 Vasárnap mutatkozott be a Debreceni Árdögölök Gárdája. Debreceni községének a nagyszámú közművelésügyi szűrés. Fogadja a köznevelési körvezető sifűben mozgó fiatalokat. — Nemajelen-sorozatuk, amelynek közelebbiekéig végig ülések szellemek voltak. Kabardjeleketekben híres színjátszóknak mutatkoztak. A csinos, kedve Tóth Ildikának és a DÖG öt férfitagjának: Molnár Gébornak, Szády Zoltánnak, Nagy Zoltánnak, dr. Csűrny Kálmánnak és dr. Pálffy Józsefnek egyformán nagy sikere volt. Igazi humor-munkaközösség a DÖG egyformán vettek ki részleket mindannyian a nevetésből.

Rövid táviratok
 György király, a királyné, Erzsébet és Margaret hercegnők hétfőn a kora délelőtti órákban megérkeztek Fokvárosba, hogy megkezdjék délafrikai körútjukat.
 A svájci rádió közlése szerint Aazgan Kanton kormányzó tanácsa elhatározta, hogy 200 ezer frank költséggel helyreállítatja a Kanton területén fekvő ősi Habsburg várat. (MTI)

Szegeden ismeretlen tettes összezúzott egy leleplezés előtt álló emléktáblát

A szegedi művésznapon egyik programjponat annak az emléktáblának leleplezése lett volna, amelyet Budapest székesfőváros közönsége ajándékozott a városnak és amelyet az egykori „Irodalmi táb”-hoz címzett vendégül helytől álló kőfalra helyeztek el. Az emléktáblát szerdán fél is erősítették a kőfalra, csütörtök-ke virradó éjjel azonban ismeretlen tettes a táblát összezúszta.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére s már több gyanúsítottat kihallgatott, de eredmény nélkül. Az emléktábla vasárnapi leleplezés természetesen elmaradt és a budapesti vendégek megbotránkossággal vették tudomását a történtekről.

Az üzletek nyitvatartásának rendje

A kereskedelmi és szövetkezésiügyi miniszter az üzletek nyitvatartására vonatkozóan a vásárlókörözönseget az alábbiakban tájékoztatja:
 Az élelmiszerek és tüzelőanyag kereskedések köznapokon — szombatot is beleértve — reggel 8 óráig, délután 6 óráig tartatják nyitva, egy és két óra között ebédszünet megszaktitással. Egyéb nyitvatartási üzletek minden nap reggel 9 óráig délután 5 óráig tartatják nyitva.

szombaton délután 2 óráig. Kivételet képeznek a cukorkaüzletek, fodrász és virágüzletek. A cukorkaüzletek hétköznapokon és ünnepnapon is reggel 9 óráig, délután 6 óráig tartatják nyitva, a fodrászüzletek vasárnap kivételével este félhatig, a virágüzletek minden nap öt óráig és szombaton 2 óra helyett 4 óráig. A kötelező nyitvatartás egyedül az élelmiszerek és tüzelőanyag kereskedésekre vonatkozik. (MTI)

Vorosilov marsall szerencsekívánatai Tildy elnöknek

Vorosilov marsall megbízásából Szviridov tábornagy hétfőn Tildy Zoltán köztársasági elnöknek a felszabadítás második évfordulójára alkalmas Vörösilov marsall legjobb és legőszintesebb szerencsekívánatait tolmácsolta. A köztársasági elnök táviratban fejezte ki köszönetét a jókívánatokért.

Beszolgáltatási rendelet

A közellátásiügyi miniszter új rendelete értelmében az 1945. évi kukoricabeszolgáltatás elmulasztása miatt megállapított kártérítés behajtását a biztosítási intézkedések betartása mellett az 1946—47. évi beszzolgáltatási kötelezettség elmulasztása miatt fizetendő bírság kiszabásáig fel kell függeszteni. Ha a gazdálkodó az 1946—47. évi beszzolgáltatási kötelezettségének számbavétele során megállapított nyert, hogy burzonyabeszolgáltatási kötelezettségét január 31-ig teljesítette, az 1946—47. évi beszzolgáltatási kötelezettségét az 1945. évi kukoricabeszolgáltatási kötelezettségével fel kell emelni. Eszerint az 1945. évről hátralékos kukorica mennyiséget, illetve annak felét 2.5-el megszorozva adódik az a mennyiség, amely a burzonyabeszolgáltatási kötelezettségét emeli.

Az ország első testnevelő szaktanítói tanfolyama

Egy lépéssel közelebb a népi sport felé
 A magyar sport, a magyar testnevelés minden eddigi sikere dacára gyökeretlen volt. Nem volt széles rétegeken nyugó alapja, mert a népiskolák alig foglalkoztak testneveléssel. Sok feltétele hiányzott ennek a komoly nevelői munkának, de ezek közül a hiányosak közül sokat meg lehetett volna szüntetni, ha a nevelők pályájukra készülő (tanítóképzésben) alapos és megfelelő kiképzést kaptak volna.

Most a debreceni testnevelő tanárok mozgalmat indítottak azért, hogy az általános iskolákban a testnevelés kapja meg a méltó helyét, hogy az új élet számára segítséget legyen az új ember típus kialakításában. Minden magyar gyermek érhesse a testnevelés kiegészítő hatását, fejlődését rendszeres munkával segítse. Az általános iskola általános, rendszeres testnevelésre neveljen minden magyar gyermekben olyan eredményeket, melyek a testnevelés hiánya miatt csak alig fejlekedtek ki benne.
 De ezt a munkát nem vállalhatja bárki, csak olyan nevelő, akinek a testnevelés iránt meg van úgy az anyagismerete, mint a szemlélete és a tárgy iránti szeretete.
 A hajdúvármegyei tanfelügyelőség megértette a korszerű követelményt és ezért rendelt meg az országban elsőnek a testnevelési szaktanítói tanfolyamot.
 Nagy kitüntetés ez a debreceni testnevelési tanári csoportnak és méltó a debreceni tanfelügyelőség haladó szemléletéhez.
 Február 24-étől négy héten át, hetenként öt délután (2—5 óra) kapnak kiképzést a debreceni tan-

APOLLO MOZI
 Debrecenben először! Legnagyobb amerikai film! **SZINGAPURI TANCOSNO.** Főszerepben: Dorothy Lamour és Bing Crosby.
 Előadások: 3, 6, 7 vas- és ünnepnap d. e. 11-kor ja.
 Telefon: 194.

Vígjáték
 mozi
 A közönség óhajára ismét a felejthetetlen amerikai filmremek:
WATERLOO BRIDGE
 Fősz.: Robert Taylor, Vivien Leigh.
 Előadások: 3, 5, 7 órák.

Siess, Adj, Segíts
 a magyar nép őszefogása a hadifoglyok, kórházak és tüdőbetegek megmentésére. Mindenkinek — aki benne él és együtt van a magyar társadalomban — csatlakozni kell hozzá. Az előadás helyrehozhatatlan károkat okoz néppünkek. Siess! Adj! Segíts!

1200 jelentkező közül debreceni fiatalember nyerte az operaházi próbaéneklést

Az ősz folyamán az Operaház felvételi próbát tartott jóhangú énekezők számára. A fővárosból és a vidékről számos tehetséges énekművész ment el a felvételi próbára, ahol szigorú zsűri bírálta el a felvételre jelképezőtek hangját. A sok jelentkező miatt a próbák három héten át egyhuzamban tartották, mert nem kevesebb mint 1200 tehetséges énekesünk ment el, hogy a bírálóbizottság ítéletet mondjon hangja felet.

tette még azt is, hogy Hoór Tempis Erzsébethez járatott lelkéket venni. 1942-ben felmentük Rubányi Vilmoshoz, az Operaház akkori vezetőjéhez és felvételre jelentkeztem. Amikor megkérdezték foglalkozásomat, már teljesen reménytelenül indultam a felvételre jelképezők között. Rubányi ki is jelentette: „Egy géplakatosnak nem is lehet jó hangja!”
 — Utána visszajöttünk elkészredetten. Debrecenben sok műkedvelő előadásra és bálra énkeltem az utóbbi években. 1946 őszén azonban megváltozott életem. A kitűnően sikerült f. l. vételi vizsga után felvettek az Operaházhoz. Palotai Árpád az énektanárom és Pless kormester vezet be az énekművészet rejteibe.
 — Beszéljen talán jövő terveiről?
 — Napl négy órát kell énekelnem és állandóan csiszoljak hangomat. Február 22-én Pucini Turandot című operájában lépek fel először. Tavasszal Párizsba indulok egy világversenyen, majd Amerikába megyek, mert oda nagyon hívnak.
 Varga Sándort sokan ismerik Debrecenben, hiszen itt nőtt fel, itt kezdte pályafutását és ebben a városban bontogatta szárnyait. Az egyszerű géplakatosból tehetsége és sokatigáló hangja révén operaházi énekes lett. Nagy jövőt jósolnak neki s általában az a vélemény, hogy olasz stílusú hangja van.
 S emlékezzünk meg Tóth Sándorról is, aki a legnehezebb időkben karolta fel Varga Sándort, az apátlan, anyátlan árva... Tehetséget látott benne s áldozott érte. Varga Sándor előtt pedig megnyitott egy új élet, egy szép, boldogabb és örömteljesebb sokatígéro élet...

Igy történt, hogy egy debreceni géplakatos, Varga Sándor bátoroságot véve jelentkezett a felvételi próbán. A Santa Lucia énekelete a jó kiállítású tenorista s magas kitűnő hangja befűlőtte az Operaház vezetőjét. A bizottság nem akart hinni a fülének, hogy olyan könnyedén vágja ki Varga Sándor a magas C-ket és ezért felhanggal magasabban énekelte az áriát s bizony a kezdő tenorista könnyedén énekel a C fölött is. A szakértők szerint hangja Lauri Volpira emlékeztet s a legszembetűnőbb az, hogy a kórákat nem ismeri. A Santa Lucia után a Leányvásárból énekel Varga Sándor és teljesen meggyőzte a bizottságot s köztük Tóth Aladárt az Operaház igazgatóját kiételes tehetségéről. Az 1200 jelentkező közül Varga Sándor az első helyen végzett...
 Ezzel kezdődött. De talán régebben is énekel Varga Sándor? Erről talán beszéljen ő.
 — Debrecenben nevelkedtem és itt éltam egészen addig, amíg az Operaház nem szerződöttet. A régi években a Kassai Éteremben énekeltem, mert annak tulajdonosa, Tóth Sándor vendéglősmester felkarolt és tehetségét látott hangomban. Nekem, sajnos nem volt pénzem, hogy hangomat iskoláztassam. Tóth Sándor meg-

Árelenőrzési Tájékoztató

BÜNTETÉSEK ÉS A CELEKMÉNYEK MINŐSÍTÉSE
 Milyen büntetést ír elő a rendőrt az árdögöl, és a közellátási bűncselekményekre?
 Öt évig terjedhető börtönt, de ismétlődés vagy súlyosabb cselekmény esetén halálbüntetést is.
 Az árelenőrzés során milyen megítélés alá eső cselekményekkel találkozhatunk?
 Büntetettekkel, vétségekkal és kihágásokkal.
 Az árdögöl milyen cselekmény?
 Az árdögöl minden esetben büntelt, vagy vétség.

Függe az árdögöl megítéléséről, hogy milyen cikkel, vagy milyen értékben követték el a cselekményt?
 Nem. A legjelentékenyebb cikkel elkövetett egyfűlű árdögöl, és a sőtörvények elé tartoznak. A kihágás az enyhébb cselekmény, ebben a rendőri büntetőbíró hoz ítéletet. A kihágás büntetése elzárás vagy pénzbüntetés.
 Milyen egyéb büntetés lehet az árdögölnek, vagy a kihágásoknak?
 Pénzbüntetés, árulkobzás, iparjogmegvonás, üzemhelyiségek elzárása. sőt vagyoneklobzás is.
 Milyen kihágások fordulnak elő leginkább az árelenőrzés terén?
 A kirakati árjelzőtáblák hiánya. a hatósági árjegyzékek (árplakátok) vagy a díjazások (borbély, cipész) kifüggesztésének elmulasztása, a beszerzési számlák megőrzési kötelezettségének nem teljesítése stb. és különféle piacerendészeti kihágások.
 Milyen rendeltet írja elő a számlák megőrzési kötelezettségét és az árak árának az üzletben és a kirakatokban való feltűntetését?
 A 10.100/1945. M. E. sz. rendelet. (Mégjelent a Magyar Közlöny 1945. október 31-iki 165. számában.)
 (Folytatjuk.)

Nagy sikerű volt az árelenőrzés során
 Az árelenőrzés során milyen megítélés alá eső cselekményekkel találkozhatunk?
 Büntetettekkel, vétségekkal és kihágásokkal.
 Az árdögöl milyen cselekmény?
 Az árdögöl minden esetben büntelt, vagy vétség.
 Függe az árdögöl megítéléséről, hogy milyen cikkel, vagy milyen értékben követték el a cselekményt?
 Nem. A legjelentékenyebb cikkel elkövetett egyfűlű árdögöl, és a sőtörvények elé tartoznak. A kihágás az enyhébb cselekmény, ebben a rendőri büntetőbíró hoz ítéletet. A kihágás büntetése el-

Túzifa
 hasábos és aprított állapotban állandóan kapható
ANNYOK LAJOS tűzifa és szénkereskedő
 Kiskállomási telepén Hatvan-utca végén.
 Iroda: Püspöki-palota, Hatvan-u. 1. Telefon: 316.

A „Debreczeni“ négy évvel ezelőtt is a tehéntartó gazdák, parasztlak számára követelte a tejszövetkezetet

„Debreceni Gazdák Termelő és Értékesítő Szövetkezete megalapítása a helyes megoldás a tejszövetkezés” címen 1948. december 8-án az országban megszervezte lakunk álláspontját a tejszövetkezetre, lezárva, hogy igazi tejszövetkezetre lenne szükség a tejtermelők bevonásával. A cikkben a következőket írtuk:

„A pénteki közgyűlés napirendjén szerepelt az Alföldi Központi Tejszövetkezet” kérelme 600 négyzetöldes városi terület átengedése iránt. A közgyűlést megelőzően a többségi párt (MÉP) értekezlete hozzájárult a kéréshez, anélkül, hogy Debrecen tejszövetkezési kérdését ezzel kapcsolatban beható megvitatás alá vette volna.

Ugyanis, itt volna az ideje, hogy ezzel a kérdéssel részletesen foglalkozzanak az illetékes tényezők. — Szinte felesleges bővebben ecsetelni azokat az állapotokat, melyek a tejszövetkezés terén fennállnak. Egy bizonyos, a fogyasztókörözésnek megvannak a maga kívánásai, másrészt figyelembe kell venni azokat a kívánásokat is, melyeket a termelők hangoztatnak.

A napirenden szereplő ügy aligha nyit szélesebb távlatokat. Az Alföldi Tejszövetkezet, bár nevében foglalja a szövetkezet szót, aligha mérhető fel a szövetkezésben rejlő gondolatfáttal, ugyanis mint a cégbíróságnál levő feljegyzésekből megállapítható, mindössze 11 tagja van, azok is 3-4 családból telnek ki. — Hivatatos feljegyzés szerint a szövetkezet célja: „Tej és egyéb gazdasági termékek feldolgozása és legelőnyösebb értékesítése, ezáltal tagjai anyagi helyzetének javítása.”

Ez a célkitűzés egy olyan üzleti vállalkozásnál, ahol 3-4 család fog össze, igen tiszteltreméltó lehet, de valahogy mégsem felel meg annak a fogalomnak, amit általánosságban szövetkezeti célkitűzés gyanánt ismerünk.

Egy szövetkezetnek szélesebb körben egész rétegek érdekeinek előmozdítására kell törekednie. Tagjaitként fel kell ölelnie — vagy legalább is a lehetőséget meg kell adnia arra, hogy felölthesse — egy-egy foglalkozási ágat, amellyel kapcsolatban éppen a szövetkezet alakult, annak minden tagjával. Milyen szövetkezetre volna szükség Debrecenben a tejszövetkezéssel kapcsolatban?

Egy olyan igazi tejszövetkezetre, amelynek tagjai a tehéntartó gazdák köréből kerülnek ki. Olyan szövetkezetre, amely egyrészt a nagyközönségnek tejjel és tejtermékekkel való ellátását szolgálja; másrészt a gazdáltsáradalom érdekeit megóvná a szövetkezeti gondolat érvényesítésével. Szóval egy olyan szövetkezetet, amelynek tagja lehetne minden debreceni tehéntartó gazda, akik számfutását a nehéz viszonyok között is megtalálnák abban, hogy a szövetkezet az elért hasznot a tehéntartó gazdák által lejegyzett részjegyek arányában visszajuttatná nekik. Ez a részesedés adná meg a becsületet annak, aki kiesi vagy nagy egyaránt — a tejterméssel kapcsolatban mutatókhoz rá fizetéstől mentesüljön. Ilyen, tehéntartó gazdák összejáratásával keletkezett komoly szövetkezetek működnek Erdélyben.

Kívánatos volna tehát, hogy a városi kisgyűlés ne menne el olyan egyszerűen a kérdés mellett, tanulmányozná a kérdést, esetleg kiküldött gazdatisztai az országban mű-

ködő ilyen tejszövetkezeteket, hogy tanulmányújról visszatérve, megfontolással tudnák a törvényhatósági bizottság elé állni, amely javaslat a szövetkezeti gondolat tökéletes ismeretében megadni a lehetőséget arra, hogy megalakuljon a „Debreceni Gazdák Termelő és Értékesítő Szövetkezete”. Szűkebbkörű üzleti vállalkozás keretében nem lehet megoldani a problémát. A szövetkezeti gondolat százszázalékos megvalósítható tejszövetkezet felállítására van szükség. Ez pedig nemcsak gazdatisztai, hanem városi feladat is a város tejszövetkezési közönsége ér-

Fegyelmi vizsgálat a hajdúsámsoni Kisgazdapártnál

Három demokratikus párt egyetelmű állásfoglalása Szabó István elnök ügyében.

Egyes személyek mind szóban, mind írásban sorozatos támadásokat indítottak meg az utóbbi hónapokban Szabó István Kisgazda, a Független Kisgazda Párt hajdúsámsoni szervezetének elnöke ellen. Az elmúlt heten a debreceni népbíróság nem jogerősen hathatónai szabadságvesztéssel sújtotta Szabó Istvánt, aki az itéletet a Népbíróságok Országos Tanácsához megfellebbezte.

Szabó István elnök a vármegyei központi fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen a ennek lefolytatására a vármegyei központi dr. Rényi Andor párt-ügyész, Bakóczy János és Reményi József szállt ki vasárnap Hajdúsámsonba. A fegyelmi vizsgálat lefolytatásánál megjelent a Kisgazda Párt elnöksége és választmánya, valamint a helyi Nemzeti Parasztpárt elnöke, több vezetőségi tagja és egyszerű párttagja, továbbá a Szociáldemokrata Párt helyi szervezetének elnöke és több tagja.

A felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a hajdúsámsoni Kisgazda Párt elnöksége és választmánya teljes összhangban úgy nyilatkozott, hogy mely sajnálatlaltal értesült a debreceni népbíróságnak a Szabó István ügyében hozott nem jogerős itéletéről. A szervezet kijelenti, hogy a NOT jogerős döntésétől függően nem lát okot arra, hogy a párt-vezetést elnöki tisztségében változást eszközöljön és ugyanakkor Szabó István elnököt legteljesebb bizalmáról biztosítja.

A Független Kisgazda Párt, Nemzeti Parasztpárt és Szociáldemokrata Párt megjelent képviselői a továbbiakban megállapítják, hogy Szabó István évtizedek óta a demokratikus eszmék szolgálatában áll és a parasztság, a demokratikus eszmék érdekében tett bátor kiállásáért az elmúlt rendszerben több alkalommal súlyos üldöztetésnek volt kitéve. A felvett jegyzőkönyv megállapítja továbbá, hogy Szabó István működése, magatartása nem akadályozta Hajdúsámsonban a pártok békés együttműködésének. Szabó István a pártokkal, azok elveivel kapcsolatban mindenkor a legmegérett magatartást tanúsította, a demokratikus pártokat nem támadta, de kifogásokat tett egyes személyek bírálható ténykedéseivel szemben. A JEK-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1947. febr. 18.

dekeinek megóvására tehát semmi esetre sem egy kizárólagos üzleti vállalkozás keretében való. Reméljük, a város törvényhatósága, elsősorban annak gazdatisztai magukéval teszik ezeket és a felvett gondolat nyomán elindul az igazi tejszövetkezet a megvalósulás felé a tehéntartó gazdatisztadalm, valamint Debrecen tejszövetkezési közönsége érdekében.

A „Debreczeni“ tehát már négy évvel ezelőtt így látta a tejszövetkezet kérdésének helyes megoldását, ha a gazdák, a tehéntartó parasztlak maguk veszik kezükbe a saját szövetkezetüket.

keiért mind a multban, mind pedig a jelenben meg nem alkuvó módon szállt síkra.

A fegyelmi vizsgálat ügyében felvett részletes jegyzőkönyvet a Kisgazda Párt elnökségén és választmányán kívül a jelen volt másik két demokratikus párt elnöke, vezetőségének több tagja és számos egyszerű párttag irta alá.

A fegyelmi bizottság ezután foglalkozott Czeissberger Lipót hajdúsámsoni római katolikus tanító, Kisgazdapárti titkár ügyével, aki szintén fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen. A felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint Czeissberger titkár működése nem akadályozza a pártközi békét a közönségben és magatartását mindenkor a Kisgazdapárti eszmék tiszta szolgálata vezette, ugyanakkor azonban messzemenő lojalitást tanúsított a többi pártok képviselőivel szemben.

A fegyelmi bizottság a két fegyelmi ügyben felvett jegyzőkönyvet közelesen a Kisgazda Párt vármegyei vezetősége elé terjeszti.

P. Faddy Ottmár és P. Mehrle Tamás előadásai az Actio Catholica előadássorozatában

Szombaton délután ismét zsűfólistát megtevé a Svetits-intézet nagy tornaterme; sokan kívül is rekedtek. Az Actio Catholica előadássorozatának keretében először P. dr. Mehrle Tamás domonkos atya tartott előadást. Azt fejtegette, mi annak az oka, hogy a természet hivatásos kutatói, a természettudósok közül számosan tagadják Isten létét, s azt állítják a modern természettudomány összeegyeztethetetlen az Istenbe vetett hittel. Ennek okát az előadó a természettudományok egyoldalú művelésében és a bölcséleti világnézet kizárásában látja.

Pedig a világban minden mozdog, nem érthetetlen összevisszaságban, hanem matematikai pontosságú törvényszerűség szerint — ezt mindenkinek el kell ismernie. De, ha van törvény, kell lenni törvényhozónak is. S így kell a természettudósoknak is a természetbölcsélet segítségével eljutni Istenhez, éppen úgy, ahogy az egyszerű, tanulatlan ember természetfelfogásával olvasva a természet nyitott könyvét, megéri és hiszi Isten létét.

Ezután P. Faddy Ottmár ferences

plébános tartott előadást az isteni kijelentkezési törvényeiről, ahogy a mindennapi életben azoknak érvényesülniök kell.

Keresztény ember cselekedeteinek zsínó mértéke csak a főparancsolat lehet: Szeresd Isten, szeresd felebarátodat, mint magadat. — Isten szeretele annyit jelent, mint akaratát teljesíteni. A legáltalánosabb erkölcsi irányelvek teljesítése benne van minden emberi lélekben: a jót tenni, a rosszat kerülni kell. Amint a főparancsolat, úgy a Tízparancsolat is szívből jövő törvény.

A kereszténységét vállalóakra a szeretele törvénye kötelező. Nem vagyunk igazi keresztények, mert hiányzik belőlünk a szeretele. A keresztény szeretele, amely azt jelenti: adni, segíteni, menteni, örömet szerezni és senkinek sem ártani.

Mindenkinek döntenie kell, hogy vállalja-e ezt a kereszténységet? — Ha sokan fogják vállalni, közel a jobb világ — fejtezte be nagyhatású előadását P. Faddy Ottmár.

A két előadót a közönség lelkesen önnepelte.

Autóbuszjáratot kap a Nyilastelep

Tíz autóbusz megérkezett Debrecenbe

A HEV tíz új autóbuszt vásárolt külföldön, hogy Debrecen és a környék közlekedési viszonyain javítson. Lyónból tegnap megérkezett a tíz új, nyolchenyeres Ford-autóbusz, mindegyik 36 üléses. Kivagondozták az autóbuszokat, amelyeket legkésőbb március 5-én üzembe állítanak, de lehetőség szerint esetleg hamarabb is. Az új autób-

buszok a Debrecen—Szeged, Debrecen—Berettyóújfalú—Érkécsaba, Debrecen—Mátészalka—Vásárosnamény (Hidasi mellékvonal) útvonalakon fogják közlekedni. Az új autóbuszok közül kettőt beállítanak a helyi forgalomba is, a volt Nyilastelepet kötik össze autóbuszjáratokkal a belvárossal.

Bizonyításkiegészítést rendelt el az Itélőtábla a hajdúhadházi szerelmi gyilkosság ügyében

A debreceni Itélőtábla hétfőn tárgyalta Lipucz József 19 éves hajdúhadházi fiatalember gyilkossági bűnjűjét. Lipucz József a múlt év nyarán puskával agyonlötöte Nagy Ferencné Antal Juliánna hajdúhadházi asszonyt, akivel előzőleg szerelmi viszonyt folytatott. A törvényszék gyilkosság miatti 10 évi fegyházra ítélte Lipucz Józsefet. A tárgyalás adatai szerint Lipucz később a gyilkosságra, a puskát elrejtette, majd elővette, bevitta Nagyné házába. Nagyné több tanu vallomása szerint nem akart öngyilkos lenni, megunt a flut, kiadta az útját és Lipucz ezért végzett vele.

A törvényszék ítélete ellen Lipucz fellebbezést jelentett be. A fellebbezéssel hétfőn foglalkozott a debreceni Tábla. Lipucz és védője azzal védekezett, hogy Nagyné öngyilkosságra készült és t-

lajdonképpen Nagyné biztatta a jeget arra, hogy végezzen vele. Több új tanu kihallgatását is kérték, akikkel ezt bizonyították volna. A debreceni Itélőtábla helyt adott a kérelemnek, bizonyításkiegészítést rendelt el.

A Független Ifjúság bálja

A Független Ifjúság debreceni szervezete az elmúlt szombaton rendezte a Kisgazda Párt összes termelében hatalmas sikerű farsangi bálját. Annak ellenére, hogy ugyanekkor több bál volt Debrecenben, a Független Ifjúság farsangi bálja iránt régen nem tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Zilahy Tibor megnyitójával vette kezdetét a bál, amelyen a gyönyörűen feldíszített termekben a legjobb hangulatban szórakozott a bálozó ifjúság.

Mindszenty biboros átirata a békekonferencia elnökségéhez

A napokban a budapesti francia követség útján Mindszenty József biboros átiratot juttatott el a békekonferencia elnökségéhez. „A béke aláírásánál a vesztetes államok képviselőinek nem volt szabad beszélniök — írja —, a legsúlyosabban elmarasztalt magyar nemzetnek hallgatnia sem lehet. A kitűzött magasztos békecélok nem értek el a békekötés asztaláig, vajjon meddig érhet el a mellőzött súlyos erkölcsi alapelvek nélkül ez a békemű? Wilson örendelkezési jogának a Charták emberi jogainak mellőzésével csak papírosbéké születethetik!” Ezután rámutat Mindszenty biboros arra, hogy amíg a nepek sorsának intézői üléseznek, addig a Duna mentéről dermesztő hidegben deportálják a magyarok százezreit. „Sem az angol-amerikai, sem a lenini-sztalini elveknél — végzi átiratát — nem felel meg három és félmillió magyarnak más államokhoz csatolása. Vállalja bírái, igazsággal, emberséggel hátrításk el a Közép Európában békeművetekre rávetődő éjsötét árnyékát.”

Megfagyott egy idős gazdálkodó a Mikepércsi-úton

A Mikepércsi-úton hétfőn reggel a Debrecenbe tartó emberek az úton arccal a föld felé fordult férfiholttestet találtak. Az idős férfi csonttágyavá, megdermedve hevert és megállapítható volt, hogy a halál már órákkal előbb bekövetkezett.

Az újabb fagyhaláletet jeleltették a rendőrségnek és megindult a vizsgálat, melynek során megállapítást nyert, hogy az áldozat Telegdi Sándor 53 éves gazdálkodó, Bellelegő 238 szám alatti lakos. Az idős férfi gyakran szédült, valószínűleg egy ilyen szédülési roham fogta el, eszméletét veszítette és megfagyott az úton. Az ügyben folytatják a nyomozást.

Hirek hadifoglyokról

Oroszországból üzennek: Molnár Sándor üzeni Molnár Sándornak Debrecen, Bőszörményi-út 85. szám alá, hogy jól van. Csókol mindenkit és levelet vár. Címe: Moszkva, Vörös-kereszt postafiók 333-5. — Szabó Ferenc Hajdúdorogra üzeni hozzátartozóinak, hogy jól van, nincs semmi baja. Läger száma: 384-4. — Angyal Sándor üzeni Debrecenbe, Jókai-útea 8. szám alá, hogy jól van, ne aggódjanak érte. Nincs semmi baja. Levelet vár. Címe: Moszkva, Vörös-kereszt postafiók 108-15.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdaja.

Bacsy Zoltán-ny. 1. (Béka-öböl)

VIGH ZSIGMOND óras- és ékszerészüzletét Batthyány-utcaról Szent Anna-u. 3. sz. alá helyezte át.

A napokban kifogyott Kisgazda naptár ismét kapható a Kiadóhivatalban

**Dr Csire Ferenc
pénzügyigazgatói kinevezése**

A köztársaság elnöke dr. Csire Ferenc miniszteri tanácsost, a debreceni pénzügyigazgatóság vezetőjét pénzügyigazgatóvá kinevezte.

Csire Ferenc két év óta vezeti a debreceni pénzügyigazgatóság közmegelegedése. Az államkincstár érdekeit nagyszerűen össze tudja egyeztetni az azzal a méltányossággal és igazságérzettel, melyet az adózók joggal elvárnak. Most, hogy Csire Ferenc pénzügyigazgatói végleges kinevezése megtörtént, ezt megelegedéssel veszi tudomásul a debreceni társadalom és jókívánatait fűzi hozzá.

Bűnbánati istentisztelet az Árpádtéri templomban. A február 23-i úrvacsoraszünet megkezdését megelőzően minden nap délután 4 órakor istentisztelet lesz a Kőrös utcai templomban. A szolgálatokat Kőrös Károly és dr. Hegyaljai Kiss Géza végzi.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság Országos Köre f. hó 19-én, szerdán délután 6 órakor összejövetelt tart. Az Országos Köre összejövetelt tart. Az Országos Köre összejövetelt tart. Az Országos Köre összejövetelt tart.

Erdős Jolánka szücsigazgató 25 éves jubileuma. Kedves és megható ünnepély színhelye volt szombaton este a Gambrius utcai szücsigazgatói összejövetel. A debreceni szücsmesterek szücsigazgatói záróünnepély keretében ünnepelték meg Erdős Jolánka szücsigazgató 25 éves jubileumát.

Ebék kötelező oktatása. A földművelésügyi miniszter Debrecen város területén tartott ebek vezetéséről elrendelt oktatást elrendelte. A csoportos oktatás helyét és idejét későbbi időpontban fogom közölni.

A napokban felhívta a városi adóhivatal az enállók kereseti foglalkozását az adókat, hogy az 1947. évi együttes kereseti adó kivételére céljából bejelentéseiket folyó hó 28-ig feltétlenül adják be. Mivel időközben a pénzügyigazgatóság közölte a városi adóhivatallal, hogy az együttes ker. és jöv. adót osztálybárosítás és földbélőknél a kataszteri tiszta jövedelem alapján 1947. évre történő adóztatása tárgyában rövidesen új kormányrendelet fog megjelenni, arra való tekintettel az együttes ker. és jövedelemadóra vonatkozó bejelentések további rendelkezésig szünetel. Amikor az említett kormányrendelet megjelenik, a városi adóhivatal a további teendőkről nyomban tájékoztatni fogja az érdekelteket.

Franciaországban nagyarányú pénzügyi átalakítások kezdődtek. A forgalomba hozott hamis papírpénzek egészen komoly méreteket öltöttek. A hamisítók francia bankjegyeket és amerikai hadsereg által kibocsátott dollárutalványokat hamisítottak.

Figyelem! Uj 90 dekás kender gabonaszák 11.40 Ft-ért kapható. Kádár (Wiener, Kossuth-utca 27.)

Író gépet javít HURAY, Iparkamara.

Egy kolumbiai utasszállító repülőgép a sűrű ködben hegynék ütközött, lezuhant és kigyulladt. A szerencsétlenségnek 52 halálos áldozata van.

A „DÓG” vasárnapi előadásán a Vigincziban Gáthy Klára, a közéleti ügyosztály tisztviselője elviesztette barnaszínű retiküljét, amelyben félhavi fizetése és fontos okmányai voltak. Gáthy Klára ezután kéri a megtalálót, a retikült szolgáltatása vissza az okmányokkal, a pénzt megtarthatja.

A debreceni népbíróság hétfőn tárgyalta Tahy Iván nyíregyházi árvászéki ülnök, a nyíregyházi Move Szabolcs társadalmi és Sport Egylet ügyvezető elnöke, hajdusámsóni lakos büntügyét. Tahy ellen az volt a vád, hogy a Move Szabolcs egyesületben tisztviselőt töltött be, mint ügyvezető elnököt. Tahy elismerte, hogy az egyesületben tisztviselőt viselt, de nem működött, semmi tevékenysége nem volt, legfeljebb a levelezést intézte. Tahy több, mint egy éve van internálva, rendőrvetete elő a budapesti internálótáborból. A népbíróság tanult nem hallgatott ki; a perbeszéd után megállapította Tahy bűnösségét és népelénes büntetés miatt 8 hónapi börtönrre ítélte, de a büntetést eddigi internálásával kitöltöttnek vette. A népbíróság súlyosbíttatást fellebbezett.

Felhívom azokat a sörekes adószedélytulajdonosokat, akik sörekes vadásztevényt bejelentettek, de a rendeletnek hatálybalépésétől számított 8 napon belül fegyvertartási engedélyt nem nyújtottak. A fegyver átadása után kötelesek a birtokukban lévő fegyvert belügyminiszteri engedéllyel rendelkező fegyverkereskedőknek eladás céljából haladéktalanul átadni a bejelentés megtörténtét igazoló szelvényvel együtt. A fegyver átadása köteles a fegyver átadását 3 napon belül hivatalomnál bejelenteni, a kereskedőtől kapott átvételi elismervény csatolása mellett. A Kapitányság vezetője: Dr. Molnár György rendőrezredes.

Ügyeletes gyógszerárak: „Arany Egyszaru” Kossuth u. 8. „Rákóczi” Miklós u. 55.

Pignórték István chronometer és műóras Piac 69. (Megyeháza-Val szemben.)

Varrógép javításokat szak-szerűen végez, varrógép alkatrészek Ujjalakított varrógépek kaphatók. Horváth Tibamér műszerész-mester Hunyadi u. 17.

JÓ ALLÁST AKAR? Tabuljon géphát, gyógszerárát és Naményiné gyórszűrésőkönyvét. Piac 58. Linoleum-házban.

Hrabéczy tisztítóhoz sietek, hogy tavaszi ruhám idejében kész legyenek. Széchenyi utca 1. sz.

Molnár Ferenc, a világhírű magyar író, amerikai állampolgár lett. Az állampolgári esküt most tette le New York City-ben.

Árvizvédelem érdekében a közmunkára kötelezettek igénybe lehet venni. Az újjaépítési miniszter körrendeletet adott ki, amelyben arról intézkedik, hogy közmunkára kötelezettek árvizvédelmi munkára tömegesen igénybe lehet venni.

Az utóbbi időben ismeretlen tettesek több kirakatbetörtöt kíséreltek meg a Piac utcán. Egyes helyeken megzavarták a tetteseket és nem tudták elvinni semmit. Fülöp Imre Piac utca 67. sz. alatti vendéglőjének kirakatát feltörve azonban 1000 forintot meghaladó értékű likőrt loptak. A rendőrség nyomában van az itales tetteseknek, akik az ellopott likőr egyrészt már útközben megitták, mert az eldobott üres üvegeket megtalálták a Miklós utcán.

Feszítvényes betörő feltárta lakása ajtaját Ambrus Lászlóné Kuruc utca 46. szám alatti lakosnak és 1500 forint értékű ágyneműt, ruhaneműt loptott.

Alkulosos betörő behatolt Szekrény Lajosné bellegelői lakos udvarára és onnan szerszámokat, baromfit, ruhaneműt loptott.

Közélet

Ső- és szappankutalás. Felhívja a közéleti ügyosztály a fűszerkereskedők figyelmét arra, hogy 18-án, kedden és 19-én, szerdán sőt és szappankutalás lesz. Utalványok átvétele végett feltétlenül jelenjenek meg. Ügyosztály.

Időjárás: Mérsékelt észak, északkeleti szél, fel-felszakadó felhőzet, helyenként, főleg az ország déli felében havazás, az északkeleti fagy erősödik, a nappali hőmérséklet olvadáspont körül lesz.

A román igazságügyi hatóságok kikérték Horia Sima volt vasgárdista h. miniszterelnököt, aki a hírek szerint Ausztriában vagy Olaszországban bujkál.

Vasúti szerencsétlenség Romániában. A Colafat-Lrayova között közlekedő személyvonat teljes sebességgel beleszaladt egy tehervonatba. Az összeütközésnek 20 halottja és 40 sebesülte van.

Megtámadta a haragosa és agybarbó verte Sivado Anna Arany János utca 14. szám alatti lakost, aki súlyos sérülést szenvedett. Támadója ellen megindult az eljárás.

Ellopta egy Piac-piac üzletben ismeretlen tettes dr. Brechter Frigyesné muffját a benne levő 160 forinttal.

A newyorki építőmunkások hétfőn reggel sztrájkba léptek. Munkabéremelésért és hetórás munkanapot követelnek.

Jász Oszkár, aki 1919 május elején emigrált Magyarországból és azóta külföldön tartózkodik, most hazáján és itthon kíván letelepedni. Jász meghívott tagja a Nemzetgyűlésnek.

A Malomipari Munkások Szakszervezetének Működő Gárdszervezete szombaton délután tartotta meg farsangi műsoros előadását. Fábrián Zoltán malomigazgató meggyújtója után Edith Baba magyar tánc és szaválata aratott nagy tetszést, majd a pénzügyi jazz hármasa adott elő modern táncszámokat. Soltészgy Károly vidám kupléja osztatlan sikert aratott. Az „Így volt megírva” című színműben, amelynek írója Vokány Gyula, minden szereplő jó volt: Kozma András, Kovács József, Erős László, Maksa Mária, Bartók Kati, Kozma Ilonka, Horváth Károly, Nagy László, Gálfi Gyula és Mészáros Sándor. Balajthi Kálmán szaválata, Kozma Ilonka, Simon István és Kovács József énekszámai után ismét egy kis szindarab következett „Gigányok a bíró előtt” címmel. A szereplők: Bertók Zoltán, Kiss Imre, Bor János a humoros szerepekben nagyon tetszettek. A pénzügyi jazz zenekar számai után megkezdődött a tánc Bihar János Antal zenekarának muzsikájára.

A kereskedelmi református nőszövetség Juliánai nagy-sikerű „Juliánai Farsangi Bál”-t rendeztek, amelyen megnyitó beszédet Tamás Józsefné, a Nőszövetség elnöknője mondott, majd a leánykór tagjai énekeltek Juliánai felköszöntőt. A nagyszámú megjelent közönségnek Arany Dénes „Él az Isten” című színművét mutatták be a szereplők, akik közül különösen Peresényi Sándor, Erdélyi Sándor és Fejes Géza voltak jók. Fazekas Kati, Zöld Rózsika és Peresényi Margit nemesek megjelenésükkel hatottak, alkításukért is dícséretet érdemlölnek. Jól formáltak szerepeiket Pazoni Gyula, Papp Gyula, Bogdándi Béla, Keresztény Árpád, Keresztény Pál, Barta Ernő, Károlyi Ambrus és Fejes Gyula is. A rendezés és a bűft összeállítás, amelyben a nőszövetség tagjai is nagy szerepet játszottak. Tamás Józsefné elnöke.

Rómától 100 km-nyire a ten-gerbe zuhant egy repülőgép.

A szerencsétlenségnek 16 halálos áldozata van, köztük egy egyiptomi herceg.

Egy keretlegényt halálra, társát pedig életfogytiglára ítélte a népbíróság. A budapesti népbíróság hétfőn hirdetett ítéletet Kele Máté földműves és János Károly hentes, a 101/1. sz. munkásszázad keretlegényel büntjében. Az embertelen kínzásokon kívül mindkettőnek szerepe volt a szerencsétlen munkaszolgálatosok elpusztításában a többeket, akik már végelgyengülésben szenvedtek, agyonverték, vagy lelőtték. Kegyetlenkedések következménye volt azután, hogy a 200 főnyi munkaszolgálatosokból mindössze négy tért vissza. A táborban tapasztalt szörnyűségekről Salamon Imre könyvet is írt „Mozgó vesztőhely” címmel. A bíróság Kele Mátét életfogytiglami kényszer-munkára és vagyonelkobzásra, János Károlyt pedig köztálati halálra ítélte. Mivel az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs, az rögtön jogerőssé vált. János kijelentette, hogy kegyelmet kér. Rövid tanácskozás után az elnök kihirdette, hogy a bíróság Jánost nem találta kegyelemre méltónak s ezért a halálos ítéletet két órával belüli végrehajtották rajta.

A széntakarékosság iránti kedések Angliában lassanként kezdik éreztetni hatásukat. Az áramtermelő telepeknek most már 18 százalékkal nagyobb szénkészletük van, mint egy héttel ezelőtt. A gázgyárak helyzete továbbra is kritikus. Hétfőn a vasúton kívül a katonai teherautók is megkezdtek a szénzállítást, a közép- és déliangli bányákból. Lehetséges, hogy a héten legalább részben visszaállítják az áramszolgáltatást az iparban, de arra nincs kilátás, hogy minden vonalon megszüntessék a korlátozásokat.

A belgrádi katonai bíróság vasárnap hirdetett ítéletet Lühr német vezérrezede és társai büntjében. A bíróság valamennyi vádlottat számos háborús bűncselekmény elkövetésében mondta ki bűnösnek és ezért Lühr vezérrezede golyó általi, Schmidt Huber vezérőrnagyot, Fortner altábornagyot, Neuhold altábornagyot, Kiebler altábornagyot, Bonasar vezérőrnagyot és Tricheck vezérőrnagyot kétélálati halálra ítélte.

GYÁSZROVAT
Hlyés Zoltán cukrászsegéd 20. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóterméből. Elhunytát gyászolják szülei, testvérei és kiterjedt rokonság. Lakás: Böszörményi út 84. Bartha végzi.

Özv. Piribauer Jánosné Fuchs Karolina 75. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Diófa utca 8. Bartha végzi.

Özv. Dávid Zsigmondné szül. Miccska Lujza
61. évében elhunyt. Temetése ma délután 1 órakor lesz a Köztemető II. számú ravatalozó terméből. Elhunytát gyászolják gyermekei, unokái, testvérei, sógorai, sógornői és kiterjedt rokonság. Lakás: Könyök utca 6. Bartha végzi.

A „SÁRRÉTT” Aruraktárak, Mezőgazdasági és Kereskedelmi Rt. igazgatósága és alkalmazottai mélyen megrendülve tudatják, hogy szerettek munkatársuk és igazgatójuk

Bellán Gyula úr
f. hó 13-án tragikus hirtelenséggel elhunyt.
A Megboldogultban farsadnatlan munkatársunkat veszítettük el, aki egyaránt képviselte mind a választást, mind az alkalmazottak érdekeit.
Emlékét örök kegyelettel fogjuk megőrizni.
Debrecen 1947. február 15.

